

83417 - Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diğer nebilerden üstün oluşunun delilleri

Soru

Kur'an-ı Kerim'de, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diğer nebilerden üstün olduğunu gösteren bir âyet var mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Soru soran kardeşimiz ve bu sözümüzü okuyan herkes bilmelidir ki, her hükmün Kur'an-ı Kerim'de geçmesi şart değildir. Dolayısıyla temiz İslâm şeriatının delilleri; Kitap ve Sünnet'tir (Kur'an-ı Kerim ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in söz, fiil ve takrirleridir.) Sadece Kur'an değildir. Zirâ Allah Teâlâ'nın hükümleri, Kur'an'da geçmeyip Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde geçebilir. Kimi zaman ise, sünnette değil de sadece Kur'an'da geçebilir. Hükümler, Kur'an-ı Kerim'de mutlak, genel ve özel olarak gelebilir, sünnet ise bu hükümleri takyîd, tahsis ve tebyîn eder (mutlak olanı sınırlar/mukayyed kılar, genel olanı özele indirger ve özet olanı açıklar).

Allah Teâlâ'nın kitabında sünneti bırakıp, sadece Kur'an'da geçeni almaya çağıran bir âyet bile yoktur. Bu sebeple sünneti bırakıp da sadece Kur'an'da geçeni alacağını iddiâ eden kimsenin, izlediği yolun ve anlayışının doğru olduğunu gösteren bir âyeti delil getirmesi gerekir. Böyle bir şeyi zaten getiremez ki?

Aksine Allah Teâlâ'nın kitabında, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in getirdiği şeyi almayı ve yasakladığı şeyi de bırakmayı emreden âyet gelmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمُ عَنْهُ فَانْتَهُوا...] سورة الحشر من الآية: 7 ...

"...Elçi (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-) size ne verdiyse (dinde size neyi meşrû kıldıysa), onu hemen alın, size neyi de yasak ettiyse, ondan vazgeçin." (Haşr Sûresi: 7)

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

[وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ] سورة المائدة الآية: 92

"(Ey müslümanlar! Emir ve yasaklarında) Allah'a itaat edin, elçiye de itaat edin ve (Allah'tan) korkun. Eğer (yasaklandığınız şeyleri yaparak itaatten) yüz çevirerseniz, bilin ki elçimizin vazifesi apaçık duyurmak ve bildirmektir." (Mâide Sûresi: 92)

Yine şöyle buyurmuştur:

[يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ] سورة الأنفال الآية: 20

"Ey îmân edenler! (Emir ve yasaklarında) Allah'a ve elçisine itaat edin ve (Kur'an'ı) işittiğiniz halde O'ndan yüz çevirmeyin." (Enfâl Sûresi: 20)

Allah Teâlâ'nın kitabında birçok âyette geçen "hikmet" kelimesi, sünnetin kendisidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu âyetlerin birisinde şöyle buyurmuştur:

[كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ] سورة البقرة الآية: 151

"Nitekim içinizden size âyetlerimizi okuyan, sizi (şirkten ve her türlü kötü ahlaktan) arındıran, size Kitab'ı (Kur'an'ı) ve hikmeti(sünneti) öğretip bilmediğiniz şeyleri (nebilerin ve geçmiş ümmetlerin kıssalarını) size öğreten bir elçi gönderdik." (Bakara Sûresi: 151)

Allah Teâlâ başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

[وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ ...] سورة البقرة من الآية: 231

"... Sakın Allah'ın âyetlerini(ve hükümlerini) eğlenceye almayın. Allah'ın üzerinizdeki (İslâm) nimetini, size öğüt vermek için indirdiği Kitab'ı ve hikmeti (sünneti) hatırlayın (ve bu büyük nimetten dolayı O'na şükredin). Allah'tan korkun ve bilin ki Allah her şeyi hakkıyla bilendir." (Bakara Sûresi: 231)

Kur'an ve sünnet, aynı kaynaktan beslenir ve her ikisi de vahiydir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۖ] [سورة النجم الآيتان: 3-4]

"O (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-) kendi hevâsından konuşmaz. O, (konuştuğu şeyler) kendisine vahyedilen vahiyden başka bir şey değildir." (Necm Sûresi: 3-4)

İkincisi:

Nebilerin birbirlerinden üstün oluşuna gelince, bu konuda delil vardır. Bunu Allah Teâlâ, kitabı Kur'an-ı Kerim'de, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- de sünnetinde zikretmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ...] [سورة البقرة من الآية: 253]

"İşte bu elçiler; onlardan bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Onlardan (Musa ve Muhammed -aleyhimasselâm- gibi) Allah'ın kendileriyle konuştuğu ve (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- gibi) derecelerle yükselttiği vardır. Meryem oğlu İsa'ya apaçık mucizeler verdik ve O'nu Ruhul-Kudüs (Cebrâil) ile destekledik..." (Bakara Sûresi: 253)

Değerli âlim Muhammed el-Emîn eş-Şenkîî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ:

... وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ ...

"... ve derecelerle yükselttiği vardır..."

Âyetiyle, derecesini yükselttiği nebilerden birisinin Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- olduğuna şu âyetlerde işâret etmiştir:

[وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا] سورة الإسراء الآية: 79

"(Ey Nebi!) Gecenin bir kısmında (uykundan) kalk, sana mahsus nâfile olarak onunla (Kur'an ile) namaz kıl (ki kadrin yücelsin ve derecelerin yükselsin). Umulur ki Rabbin (kıyâmet günü insanlara şefaathçi olman için) seni Makam-ı Mahmud'a (övülen makama) ulaştırır." (İsrâ Sûresi: 79)

[وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ] سورة سبأ الآية: 28

"(Ey elçi!) Biz, seni ancak bütün insanlara (Allah'ın sevabını müjdeleyen) bir müjdecî ve (O'nun azabından uyarıcı) bir uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu (hakikati) bilmezler." (Sebe Sûresi: 28)

[قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ] سورة الأعراف الآية: 158

"(Ey elçi!) De ki: Ey insanlar! Ben, Allah'ın sizin hepinize gönderdiği bir elçisiyim. Ki göklerin ve yerin mülkü O'nundur. O'ndan başka hak ilah yoktur, O diriltir ve öldürür. O halde Allah'a ve Allah'a ve O'nun sözlerine inanan elçisine, o ümmî peygambere îmân edin ve O'na uyun (Allah'a itaat olan emirlerini yerine getirin) ki doğru yolu bulasınız." (A'râf Sûresi: 158)

[تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا] سورة الفرقان الآية: 1

"Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkan'ı (hakkı batıldan ayıran Kur'an'ı) indiren (Allah'ın) hayır ve bereketi ne muazzamdır." (Furkan Sûresi: 1)

Allah Teâlâ, derecesini yükselttiği nebilerden birisinin İbrahim -aleyhisselâm- olduğuna şu âyetlerde işâret etmiştir:

[وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا] سورة النساء الآية: 125

"İyilik yaparak kendini Allah'a teslim eden ve hakka yönelen İbrahim'in dînine uyan kimsenin dîninden daha güzel dînli kim olabilir? Allah, (kulları arasından) İbrahim'i yakın dost edindi." (Nisâ Sûresi: 125)

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ [سورة البقرة الآية: 124]

"(Ey Nebi! Hatırlar mısın:) Hani Rabbiİbrahim'i birtakım emirlerle sınamış, o da onları tam olarak yerine getirmişti. (O zaman Allah İbrahim'e): Ben, seni insanlara önder kılacağım. İbrahim: Soyumdan da (önderler yap, ya Rabbi!) deyince (Allah:) Zâlimler benim ahdime erişemez (zâlimler, dînde önderlik elde edemezler) buyurmuştu." (Bakara Sûresi: 124)

Bunun dışında daha nice âyetler vardır.

Allah Teâlâ, derecesini yükselttiği nebilerden birisinin Davud -aleyhisselâm- olduğuna şu âyette işâret etmiştir:

[وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زُبُورًا] [سورة الإسراء من الآية: 55 ...]

"Andolsun ki biz, nebilerin bir kısmını bir kısmına (kendisine îmân edenlerin çokluğu ve ona kitap indirmekle) üstün kıldık ve Davud'a da Zebur'u verdik." (İsrâ Sûresi: 55)

Allah Teâlâ, derecesini yükselttiği nebilerden birisinin İdris -aleyhisselâm- olduğuna şu âyette işâret etmiştir:

[وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيْسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا 56 وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا 57) [سورة مريم الآيتان: 56-57]

"(Ey Nebi!) Kitap'ta (Kur'an'da) İdris'i de hatırla. Şüphesiz o, çok doğru sözlü bir kimse, (kendisine vahyedilen) bir nebî idi.Onu yüce bir makama yükselttik." (Meryem Sûresi: 56-57)

Allah Teâlâ, derecesini yükselttiği nebilerden birisinin İsa -aleyhisselâm- olduğuna şu âyette işâret etmiştir:

[وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ...] [سورة البقرة من الآية: 87 ...]

"Meryem oğlu İsa'ya apaçık mucizeler verdik ve O'nu Ruhu'l-Kudüs (Cebrâil) ile destekledik..."
(Bakara Sûresi: 87) ("Edvâu'l-Beyân"; c: 1, s: 184-185)

Nebileri birbirinden üstün tutmayı veya Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'i diğer nebilerden üstün tutmayı yasaklamak hakkında sünnette gelen hadislere gelince, bu hadisler:

[لَا تُخَيِّرُوا بَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ.] رواه البخاري ومسلم

"Peygamberler arasında ayırım yapmayın." (Buhârî ve Müslim)

[لَا تُخَيِّرُونِي عَلَى مُوسَى.] رواه البخاري ومسلم

"Beni Musa'dan üstün tutmayın." (Buhârî ve Müslim)

Bu karmaşık durumu ilim ehlinin görüşü çözmüştür. Âlimler, hadisin anlamı hakkında şu farklı görüşlere ayrılmışlardır:

el-Hattâbî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bunun anlamı; onlardan bir kısmını küçük görmemek ve değerlerini düşürmemek için nebilerin arasında ayırım yapmayı terk edin demektir. Zirâ bu ayırım, onlar hakkında inancın bozulmasına ve onların bilinmesi gereken haklarını ihlal etmeye kadar götürür. Yoksa derece bakımından onların aynı seviyede olduklarına inanılması geerkir demek değildir. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ...] سورة البقرة من الآية: 253

"İşte bu elçiler; onlardan bir kısmını bir kısmına üstün kıldık...." (Bakara Sûresi: 253)

"Avnu'l-Ma'bûd" kitabının yazarı şöyle demiştir:

"Yani: Kendi yanınızdan onları (nebileri) birbirinden üstün tutmayın..."

Kurtubî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda başka görüşler de zikretmiş, daha sonra şöyle demiştir:

"Bu konuda bundan daha güzel şöyle diyen kimsenin sözüdür:

Nebileri birbirinden üstün tutmayı yasaklamak maksat; aralarında hiçbir üstünlüğün olmadığı nübüvvet hasletidir (peygamberlik vasfıdır). Üstünlük (fazîlet), ancak birtakım hallerin ziyâdeliğinde, hususiyet, kerâmet, lütuf ve apaçık mucizelerde olur. Nübüvvetin kendisinde üstünlük yoktur. Üstünlük, nübüvvetten fazla olarak birtakım hususlarda olabilir. Nitekim Allah Teâlâ onlardan kimisini elçi (rasûl), kimisini Ulu'l-Azm kılmış, kimisini yakın dost edinmiş, kimisiyle bizzat konuşmuş ve kimilerinin derecelerini yükseltmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا] سورة الإسراء من الآية: 45 ...

"Andolsun ki biz, nebilerin bir kısmını bir kısmına (kendisine îmân edenlerin çokluğu ve ona kitap indirmekle) üstün kıldık ve Davud'a da Zebur'u verdik." (İsrâ Sûresi: 45)" ("Kurtubi Tefsiri"; c: 3, s: 249)

Üçüncüsü:

Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, diğer nebi kardeşlerine üstün (onlardan fazîletli) oluşu konusunda âlimler arasında bir görüş ayrılığı yoktur. Nitekim Kur'an ve sünnette bunu açıklayan şer'î deliller gelmiştir.

Bunlardan bazıları şunlardır:

1. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e kıyâmet günü Makam-ı Mahmud verilecektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا] سورة الإسراء الآية: 79

"(Ey Nebi!) Gecenin bir kısmında (uykundan) kalk, sana mahsus nâfile olarak onunla (Kur'an ile) namaz kıl (ki kadrin yücelsin ve derecelerini yükselsin). Umulur ki Rabbin (kıyâmet günü insanlara şefaathçi olman için) seni Makam-ı Mahmud'a (övülen makama) ulaştırır." (İsrâ Sûresi: 79)

Makam-ı Mahmud; kıyâmet günü kullar arasında hüküm vermek için ona bahşedilen şefaattir. Bu

ise, haşrin süresinin uzamasından sonra olacaktır. İnsanlar o zor günde dehşete kapılacaklar ve (şefa'at etmeleri için) sırasıyla nebilere gidecekler, fakat hepsi de onlara şefa'at etmekten özür beyan edecekler. Nihâyet insanlar, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelecekler. Bunun üzerine O, Rabbinin huzuruna gidip secdeye kapanacak ve insanlara şefa'at etme yetkisini isteyecek, Rabbi de ona bu yetkiyi verecektir. İşte bütün yaratılanlar, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i öveceği için bu makama, Makam-ı Mahmud (övülen makam) denilmiştir. Çünkü mahşerin uzun sürmesinden dolayı insanların meşakkat ve sıkıntıları, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şefa'atıyla ortadan kalkacaktır.

İbn-i Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

إِنَّ النَّاسَ يَصِيرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ جُثًّا، كُلُّ أُمَّةٍ تَتَّبِعُ نَبِيَّهَا يَقُولُونَ: يَا فُلَانُ! اشْفَعْ، يَا فُلَانُ! اشْفَعْ، حَتَّى تَنْتَهِيَ الشَّفَاعَةُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَلِكَ يَوْمَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ. [رواه البخاري]

"Şüphesiz ki insanlar kıyâmet günü gruplar halinde olacaklardır. Her ümmet kendi peygamberini takip edip:

- Ey falan! bize şefa'at et! Ey falan bize şefa'at et! diyecektir.

Sonunda şefa'at etme işi Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'de son bulacaktır. İşte Allah'ın, onu Makam-ı Mahmud'a (övülen makama) ulaştıracağı gün o gündür." (Buhârî; hadis no: 4441)

2. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, Cevâmiu'l-Kelim (özlü söz söylemek), kâfirlerin kalplerine korku salarak zafer kazanmak, ganimetlerin helal kılınması, yeryüzünün mescit (namazgâh) ve temiz kılınması, nübüvvetin onunla son bulması ve şefa'at gibi meziyetlerle üstün kılınmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا] سورة الأحزاب الآية: 40

"Muhammed, sizin adamlarınızdan hiçbirisinin babası değildir. Fakat O, Allah'ın elçisi ve nebilerin sonuncusudur (ondan sonra kıyâmete kadar nebi gelmeyecektir). Allah, (amellerinizden gizli-saklı)

her şeyi en iyi bilendir." (Ahzâb Sûresi: 40)

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

[تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا] [سورة الفرقان الآية: 1]

"Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkan'ı (hakkı batıldan ayıran Kur'an'ı) indiren (Allah'ın) hayır ve bereketi ne muazzamdır." (Furkan Sûresi: 1)

Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

أُعْطِيتُ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي: نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا، وَأَيُّمَا رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي أَدْرَكَتْهُ الصَّلَاةُ فَلْيُصَلِّ، وَأُحِلَّتْ لِي الْغَنَائِمُ، وَكَانَ النَّبِيُّ يُبْعَثُ إِلَى قَوْمِهِ خَاصَّةً وَبُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً، وَأُعْطِيتُ الشَّفَاعَةَ. [رواه البخاري ومسلم]

"Benden önceki nebilerden hiç birisineverilmeyen beş şey bana verildi:

- Bir aylık yol kadar yerden (düşmanımın kalbine) korku (salmak) ileyardım olundum (desteklendim).

- Yer(yüzü) bana mescid (namazgâh) ve temiz kılındı. Onun için ümmetimden namaz vakti gelip çatmış kim olursa olsun namazını kılıversin.

- Ganimet malları bana helal kılındı.(Oysa ganimet malları benden önce hiç kimseye helal kılınmamıştı.)

-(Benden önce) her nebi yalnızca kendi kavmine elçi gönderilirken, ben ise bütün insanlara (nebi ve rasûl olarak) gönderildim

- Bana (büyük ve özel) şefaet verildi."(Buhârî; hadis no: 427. Müslim; hadis no: 421)

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

فُضِّلْتُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِسِتٍّ: أُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ، وَنُصِرْتُ بِالرُّعْبِ، وَأُحِلَّتْ لِيَ الْغَنَائِمُ، وَجُعِلَتْ لِيَ الْأَرْضُ طَهُورًا وَمَسْجِدًا، [وَأُرْسِلْتُ إِلَى الْخَلْقِ كَافَّةً، وَخُتِمَ بِيَ النَّبِيُّونَ.] رواه مسلم

"Ben, şu altı şeyle diğer nebilere üstün kılındım:

- Bana Cevâmiu'l-Kelim (özlü söz söyleme meziyeti) verildi.

- Düşmana korku (salmak) ile yardım olundum (desteklendim).

- Ganimetler bana helâl kılındı.

- Yeryüzü bana temiz ve namazgâh kılındı.

-Ben yaratılanların hepsine birden elçi olarak gönderildim.

- Nebilere benimle son verildi (nebilik benimle sona erdi)." (Müslim; hadis no: 523)

3. Nebi ve rasûller arasından sırat köprüsünü ilk olarak Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- geçecektir.

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunan uzunca hadiste Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

وَيُضْرَبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرَانِي جَهَنَّمَ، فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يَجُوزُ مِنَ الرُّسُلِ بِأَمَّتِهِ، وَلَا يَتَكَلَّمُ يَوْمَئِذٍ أَحَدٌ إِلَّا الرُّسُلُ، وَكَلَامُ الرُّسُلِ ... يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ، وَفِي جَهَنَّمَ كَلَالِيبٌ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ، هَلْ رَأَيْتُمْ شَوْكَ السَّعْدَانِ؟ قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: فَإِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ، غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ قَدْرَ عَظَمِهَا إِلَّا اللَّهُ، تَخَطَّفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ، فَمِنْهُمْ مَنْ يُوبَقُ بِعَمَلِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يُخْرَدَلُ ثُمَّ يَنْجُو. [رواه البخاري]

"Cehennemin üzerinde iki tarafından Sırat köprüsü kurulur.Ümmeti ile birlikte bu sırattan ilk geçen ben olacağım. O gün elçilerden başkası konuşmayacaktır. O günde elçilerin sözleri:

-Allahım! Selâmet ver! Allahım! Selâmet ver! şeklinde olacaktır. Cehennemde Sa'dân[1] bitkisinin dikenini gibi kancalar vardır ki onların büyüklük miktarını ancak Allah bilir. Bu kancalar, insanları amellerine göre yakalayıp cehenneme atacaktır. Bir kısmı ameli sebebiyle helak olacak, bir kısmı

da o kancalara takıldıktan sonra kurtulacaktır." (Buhârî; hadis no: 773)

4. Kıyâmet günü kabirden kalkacak, insanlara şefa'at edecek ve kendisinden şefa'at istenecek ilk kimse, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- olacaktır.

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ ، وَأَوَّلُ مُشَفِّعٍ.] [رواه مسلم]

"Ben, kıyâmet günü Âdem oğlunun efendisiyim. Kabri ilk açılacak (haşrolunmak için kabrinden ilk çıkacak) olan benim, ilk şefa'at edecek olan ve şefa'ati ilk kabul edilecek olan da benim."(Müslim; hadis no: 2278)

5. Allah Teâlâ, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in geçmiş ve gelecek bütün günahlarını bağışlamıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا 1 لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا 2] ((سورة))
[الفتح الآيتان: 1-2]

"(Ey elçi!) Şüphesiz ki biz sana apaçık bir fetih verdik. Tâ ki Allah, senin geçmiş ve gelecek (bütün) günahını bağışlasın, (dînini açıkça yaşamak ve düşmanlarına karşı sana yardım etmek için) üzerindeki nimetini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola yöneltsin." (Fetih Sûresi: 1-2)

6. Allah Teâlâ, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i nübüvvet ve risâlet vasıflarıyla çağırmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا] [سورة الأحزاب الآية: 55]

"Ey Nebi! Gerçekten biz seni (risâleti ümmetine tebliğ etmen için) bir şâhit, (mü'minleri cennetle müjdelemen için) bir müjdeleyici ve (günahkârları ve yalancıları cehennemle uyarman için) bir

uyarıcı olarak gönderdik." (Ahzâb Sûresi: 45)

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
[الْكَافِرِينَ] سورة المائدة الآية: 67

"Ey elçi! Rabbinden sana indirileni (vahyi) tebliğ et. Eğer(bu görevini) yapmayacak olursan (tebliğde ihmalkâr davranıp vahiyden bir şey gizlersen), O'nun elçiliğini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan(düşmanlarından) koruyacaktır. Şüphesiz ki Allah, kâfir olan bir topluluğu hidâyete erdirmez." (Mâide Sûresi: 67)

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diğer nebi kardeşleri sadece isimleriyle çağrılmışlardır.

7. Allah Teâlâ, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, nebilerin yolunu örnek almasını emretmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ افْتَدَاهُ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ] سورة الأنعام الآية: 90

"İşte o nebiler, Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. (Ey Nebi!) O halde sen de onların yoluna uy. (Müşriklere) de ki: Bu tebliğe karşı sizden bir ücret (dünyalık bir şey)istemiyorum. O (İslâm), bütün âlemler için ancak bir hatırlatmadır." (En'âm Sûresi: 90)

Değerli âlim Abdurrahman es-Sa'dî -Allah ona rahmet etsin- bu âyeti tefsir ederken şöyle demiştir:

"Yani: Ey kıymetli elçi! Sen de bu seçkin nebilerin ardından yürü ve onların dînine uy. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu emre uymuş ve kendisinden önceki elçilerin yoluna uyarak onları örnek almış ve onlarda bulunan bütün kemâl sıfatları biraraya getirmiştir. Dolayısıyla Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bütün fazîletleri ve hususiyetleri kendisinde toplamış ve bu konuda âlemdeki herkesi geçmiştir. Nitekim O, elçilerin efendisi ve muttakîlerin önderi idi -Allah'ın salât ve selâmı, hepsinin üzerine olsun-.

Sahâbeden kimisi, bununla Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bütün elçilerin en fazîletlisi olduğuna delil göstermiştir." ("es-Sa'dî Tefsîri"; s: 263)

Bu konuda (2036), (7459) ve (10669) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Sa'dân bitkisinin botanik ilmindeki adı; Neurada procumbens'tir. Bkz:
http://www.alsirhan.com/Plants_s/neurada_procumbens.htm